

Początki Lispu

((Archeologia Cyfrowa)))

Jakub Grobelny

19.11.2019

O czym będzie?

- 1 Do czego był potrzebny taki język?
- 2 „*Recursive Functions of Symbolic Expressions...*”
- 3 Pierwsze implementacje
- 4 Być może coś więcej (Lisp-maszyny, Scheme)

Narodziny sztucznej inteligencji

Narodziny sztucznej inteligencji

Lata 50. XX wieku były czasem, gdy sztuczna inteligencja pojawiła się jako dziedzina wiedzy.

Narodziny sztucznej inteligencji

Lata 50. XX wieku były czasem, gdy sztuczna inteligencja pojawiła się jako dziedzina wiedzy.

1950 Alan Turing publikuje „*Computing Machinery and Intelligence*”

Narodziny sztucznej inteligencji

Lata 50. XX wieku były czasem, gdy sztuczna inteligencja pojawiła się jako dziedzina wiedzy.

1950 Alan Turing publikuje „*Computing Machinery and Intelligence*”

- „Czy maszyny myślą?”

Narodziny sztucznej inteligencji

Lata 50. XX wieku były czasem, gdy sztuczna inteligencja pojawiła się jako dziedzina wiedzy.

1950 Alan Turing publikuje „*Computing Machinery and Intelligence*”

- „Czy maszyny myślą?”
- „Czy maszyny mogą myśleć?”

Narodziny sztucznej inteligencji

Lata 50. XX wieku były czasem, gdy sztuczna inteligencja pojawiła się jako dziedzina wiedzy.

1950 Alan Turing publikuje „*Computing Machinery and Intelligence*”

- „*Czy maszyny myślą?*”
- „*Czy maszyny mogą myśleć?*”
- „*Czy maszyny mogą działać nieodróżnialnie od ludzi?*”

Narodziny sztucznej inteligencji

Lata 50. XX wieku były czasem, gdy sztuczna inteligencja pojawiła się jako dziedzina wiedzy.

1950 Alan Turing publikuje „*Computing Machinery and Intelligence*”

- „*Czy maszyny myślą?*”
- „*Czy maszyny mogą myśleć?*”
- „*Czy maszyny mogą działać nieodróżnialnie od ludzi?*”

1951 Marvin Lee Minsky buduje sieć neuronową SNARC¹

¹Stochastic neural analog reinforcement calculator

Narodziny sztucznej inteligencji

Lata 50. XX wieku były czasem, gdy sztuczna inteligencja pojawiła się jako dziedzina wiedzy.

1950 Alan Turing publikuje „*Computing Machinery and Intelligence*”

- „*Czy maszyny myślą?*”
- „*Czy maszyny mogą myśleć?*”
- „*Czy maszyny mogą działać nieodróżnialnie od ludzi?*”

1951 Marvin Lee Minsky buduje sieć neuronową SNARC¹

1951 Pierwsze programy grające w warcaby (Christopher Strachey) i szachy (Dietrich Prinz)

¹Stochastic neural analog reinforcement calculator

Narodziny sztucznej inteligencji

1955 Allen Newell, Herbert A. Simon i Cliff Shaw tworzą program „*Logic Theorist*”

Narodziny sztucznej inteligencji

- 1955 Allen Newell, Herbert A. Simon i Cliff Shaw tworzą program „*Logic Theorist*”
- Program naśladujący ludzkie techniki rozwiązywania problemów

Narodziny sztucznej inteligencji

1955 Allen Newell, Herbert A. Simon i Cliff Shaw tworzą program „*Logic Theorist*”

- Program naśladowujący ludzkie techniki rozwiązywania problemów
- Program manipulujący **symbolami**

Narodziny sztucznej inteligencji

1955 Allen Newell, Herbert A. Simon i Cliff Shaw tworzą program „*Logic Theorist*”

- Program naśladowujący ludzkie techniki rozwiązywania problemów
- Program manipulujący **symbolami**
- Udowodnił 38 z pierwszych 52 twierdzeń z „*Principia Mathematica*”²

²Autorstwa Alfreda Northa Whiteheada i Bertranda Russella

Narodziny sztucznej inteligencji

1955 Allen Newell, Herbert A. Simon i Cliff Shaw tworzą program „*Logic Theorist*”

- Program naśladowujący ludzkie techniki rozwiązywania problemów
- Program manipulujący **symbolami**
- Udowodnił 38 z pierwszych 52 twierdzeń z „*Principia Mathematica*”² (niektóre z dowodów były bardziej eleganckie niż wcześniej istniejące)...

²Autorstwa Alfreda Northa Whiteheada i Bertranda Russella

Narodziny sztucznej inteligencji

1955 Allen Newell, Herbert A. Simon i Cliff Shaw tworzą program „*Logic Theorist*”

- Program naśladowujący ludzkie techniki rozwiązywania problemów
- Program manipulujący **symbolami**
- Udowodnił 38 z pierwszych 52 twierdzeń z „*Principia Mathematica*”² (niektóre z dowodów były bardziej eleganckie niż wcześniej istniejące)...
- ...i to wszystko zanim określenie „sztuczna inteligencja” w ogóle zostało stworzone.

²Autorstwa Alfreda Northa Whiteheada i Bertranda Russella

Narodziny sztucznej inteligencji

1956 Konferencja w
Dartmouth.

Narodziny sztucznej inteligencji

1956 Konferencja w
Dartmouth. **John
McCarthy** przekonuje
zebranych do używania
terminu „*sztuczna
inteligencja*”.

Rysunek: John McCarthy

Symbole

Symbole

Okazuje się, że operowanie na **symbolach** jest istotne przy tworzeniu sztucznej inteligencji.

Symbole

Okazuje się, że operowanie na **symbolach** jest istotne przy tworzeniu sztucznej inteligencji.

Ludzkie rozumowanie opiera się na manipulacji symbolami (*physical symbol system hypothesis* – Allan Newell i Herbert A. Simon)

Symbole

Okazuje się, że operowanie na **symbolach** jest istotne przy tworzeniu sztucznej inteligencji.

Ludzkie rozumowanie opiera się na manipulacji symbolami (*physical symbol system hypothesis* – Allan Newell i Herbert A. Simon)

System symboli składa się z symboli, składania ich w struktury (wyrażenia) i manipulowania nimi (przetwarzania) w celu tworzenia nowych wyrażień.

Symbole

W 1959 roku John McCarthy pisze pracę „*Programs with common sense*”.

Symbole

W 1959 roku John McCarthy pisze pracę „*Programs with common sense*”.

Proponuje w niej stworzenie programu „*Advice Taker*”, który rozwiązywałby problemy poprzez manipulację zdaniami (**symbole!**).

Symbole

W 1959 roku John McCarthy pisze pracę „*Programs with common sense*”.

Proponuje w niej stworzenie programu „*Advice Taker*”, który rozwiązywałby problemy poprzez manipulację zdaniami (**symbole!**).

„*Our ultimate objective is to make programs that learn from their experience as effectively as humans do.*”

„*Programs with common sense*”

„Programs with common sense”

„A class of entities called terms is defined and a term is an expression. A sequence of expressions is an expression. These expressions are represented in the machine by list structures” – reprezentacja przesłanek/faktów w postaci **list symboli**

Przykłady:

Przykłady:

at(I, desk)

at(desk, home)

at(car, home)

at(home, county)

at(airport, county)

Przykłady:

$at(I, desk)$

$at(desk, home)$

$at(car, home)$

$at(home, county)$

$at(airport, county)$

$at(x, y), at(y, z) \rightarrow at(x, z)$

Przykłady:

$at(I, desk)$

$at(desk, home)$

$at(car, home)$

$at(home, county)$

$at(airport, county)$

$at(x, y), at(y, z) \rightarrow at(x, z)$

$transitive(at)$

$transitive(u) \rightarrow (u(x, y), u(y, z) \rightarrow u(x, z))$

Przykłady:

$at(I, desk)$

$at(desk, home)$

$at(car, home)$

$at(home, county)$

$at(airport, county)$

$at(x, y), at(y, z) \rightarrow at(x, z)$

$transitive(at)$

$transitive(u) \rightarrow (u(x, y), u(y, z) \rightarrow u(x, z))$

Prawie jak Prolog?

Zapotrzebowanie na nowe języki

Information Processing Language – niskopozimowy język programowania do manipulowania listami stworzony przez Newella, Shawa i Simona, który posłużył do napisania programu. „*Logic Theorist*”.

Zapotrzebowanie na nowe języki

Information Processing Language – niskopozimowy język programowania do manipulowania listami stworzony przez Newella, Shawa i Simona, który posłużył do napisania programu. „*Logic Theorist*”.

Dwa rodzaje wyrażeń:

- dane reprezentowane jako listy
- procedury operujące na danych

IPL-V List
Structure

Example

Name	SYMB	LINK
L1	9-1	100
100	S4	101
101	S5	0
9-1	0	200
200	A1	201
201	V1	202
202	A2	203
203	V2	0

Rysunek: Lista zapisana w IPL-V

Information Processing Language

Nowe feature'y:

Information Processing Language

Nowe feature'y:

- Manipulacja listami (tylko listy atomów)

Information Processing Language

Nowe feature'y:

- Manipulacja listami (tylko listy atomów)
- Funkcje wyższego rzędu

Information Processing Language

Nowe feature'y:

- Manipulacja listami (tylko listy atomów)
- Funkcje wyższego rzędu
- Obliczenia na symbolach (tylko litera+liczba)

Information Processing Language

Nowe feature'y:

- Manipulacja listami (tylko listy atomów)
- Funkcje wyższego rzędu
- Obliczenia na symbolach (tylko litera+liczba)

Alternatywy?

Information Processing Language

Nowe feature'y:

- Manipulacja listami (tylko listy atomów)
- Funkcje wyższego rzędu
- Obliczenia na symbolach (tylko litera+liczba)

Alternatywy? Brak.

Wymyślenie Lispu

Wymyślenie Lispu

W 1960 ukazuje się praca Johna McCarthy'ego pt., *Recursive Functions of Symbolic Expressions Their Computation by Machine, Part I*".

Wymyślenie Lispu

W 1960 ukazuje się praca Johna McCarthy'ego pt., *Recursive Functions of Symbolic Expressions Their Computation by Machine, Part I*".

1. Introduction

A programming system called LISP (for LISt Processor) has been developed for the IBM 704 computer by the Artificial Intelligence group at M.I.T. The system was designed to facilitate experiments with a proposed system called the Advice Taker, whereby a machine could be instructed to handle declarative as well as imperative sentences and could exhibit "common sense" in carrying out its instructions.

- LISP został wymyślony ze względu na „*Advice Taker'a*”.

- Lisp został wymyślony ze względu na „*Advice Taker'a*”.
- Języka programowania do manipulacji wyrażeniami reprezentującymi zdania, przy użyciu których „*Advice Taker*” mógłby przeprowadzać wnioskowania.

- Lisp został wymyślony ze względu na „*Advice Taker'a*”.
- Języka programowania do manipulacji wyrażeniami reprezentującymi zdania, przy użyciu których „*Advice Taker*” mógłby przeprowadzać wnioskowania.

Wyrażenia warunkowe

Wyrażenia warunkowe

Po raz pierwszy pojawiła się idea *wyrażeń warunkowych*.

Wyrażenia warunkowe

Po raz pierwszy pojawiła się idea *wyrażeń warunkowych*.

We shall need a number of mathematical ideas and notations concerning functions in general. Most of the ideas are well known, but the notion of *conditional expression* is believed to be new, and the use of conditional expressions permits functions to be defined recursively in a new and convenient way.

Wyrażenia warunkowe

Po raz pierwszy pojawiła się idea *wyrażeń warunkowych*.

We shall need a number of mathematical ideas and notations concerning functions in general. Most of the ideas are well known, but the notion of *conditional expression* is believed to be new, and the use of conditional expressions permits functions to be defined recursively in a new and convenient way.

Wyrażenia warunkowe są następującej postaci:

$$(p_1 \rightarrow e_1, \dots p_n \rightarrow e_n)$$

Wyrażenia warunkowe

Wyrażenia warunkowe są następującej postaci:

$$(p_1 \rightarrow e_1, \dots p_n \rightarrow e_n)$$

Interpretacja:

Wyrażenia warunkowe

Wyrażenia warunkowe są następującej postaci:

$$(p_1 \rightarrow e_1, \dots p_n \rightarrow e_n)$$

Interpretacja:

„Jeżeli p_1 to e_1 , w przeciwnym razie jeżeli p_2 to e_2 , ..., w przeciwnym razie jeżeli p_n to e_n ”

Wyrażenia warunkowe

Wyrażenia warunkowe są następującej postaci:

$$(p_1 \rightarrow e_1, \dots p_n \rightarrow e_n)$$

Interpretacja:

„Jeżeli p_1 to e_1 , w przeciwnym razie jeżeli p_2 to e_2 , ..., w przeciwnym razie jeżeli p_n to e_n ”

lub

Wyrażenia warunkowe

Wyrażenia warunkowe są następującej postaci:

$$(p_1 \rightarrow e_1, \dots p_n \rightarrow e_n)$$

Interpretacja:

„Jeżeli p_1 to e_1 , w przeciwnym razie jeżeli p_2 to e_2 , ..., w przeciwnym razie jeżeli p_n to e_n ”

lub

„ p_1 daje e_1 , ..., p_n daje e_n ”

Wyrażenia warunkowe

Zasady obliczania wartości wyrażeń warunkowych:

Wyrażenia warunkowe

Zasady obliczania wartości wyrażeń warunkowych:

- Rozpatruj p od lewej do prawej.

Wyrażenia warunkowe

Zasady obliczania wartości wyrażeń warunkowych:

- Rozpatruj p od lewej do prawej.
- Jeżeli p , którego wartość to T , występuje przed jakimkolwiek innym p , którego wartość jest niezdefiniowana, to wartością wyrażenia warunkowego jest wartość odpowiadającego e (jeżeli jest zdefiniowane).

Wyrażenia warunkowe

Zasady obliczania wartości wyrażeń warunkowych:

- Rozpatruj p od lewej do prawej.
- Jeżeli p , którego wartość to T , występuje przed jakimkolwiek innym p , którego wartość jest niezdefiniowana, to wartością wyrażenia warunkowego jest wartość odpowiadającego e (jeżeli jest zdefiniowane).
- Jeżeli jakiegokolwiek niezdefiniowane p jest napotkane przed prawdziwym p , lub gdy wszystkie p są fałszywe, bądź gdy e odpowiadającego pierwszemu prawdziwemu p jest niezdefiniowane, to wartość wyrażenia jest niezdefiniowana.

Wyrażenia warunkowe

Przykłady:

Wyrażenia warunkowe

Przykłady:

$$(2 < 1 \rightarrow 4, T \rightarrow 3) =$$

Wyrażenia warunkowe

Przykłady:

$$(2 < 1 \rightarrow 4, T \rightarrow 3) = 3$$

Wyrażenia warunkowe

Przykłady:

$$(2 < 1 \rightarrow 4, T \rightarrow 3) = 3$$

$$(2 < 1 \rightarrow \frac{0}{0}, T \rightarrow 3) =$$

Wyrażenia warunkowe

Przykłady:

$$(2 < 1 \rightarrow 4, T \rightarrow 3) = 3$$

$$(2 < 1 \rightarrow \frac{0}{0}, T \rightarrow 3) = 3$$

Wyrażenia warunkowe

Przykłady:

$$(2 < 1 \rightarrow 4, T \rightarrow 3) = 3$$

$$(2 < 1 \rightarrow \frac{0}{0}, T \rightarrow 3) = 3$$

$$(2 < 1 \rightarrow 3, T \rightarrow \frac{0}{0}) =$$

Wyrażenia warunkowe

Przykłady:

$$(2 < 1 \rightarrow 4, T \rightarrow 3) = 3$$

$$(2 < 1 \rightarrow \frac{0}{0}, T \rightarrow 3) = 3$$

$$(2 < 1 \rightarrow 3, T \rightarrow \frac{0}{0}) = \textit{undefined}$$

Wyrażenia warunkowe

Przykłady:

$$(2 < 1 \rightarrow 4, T \rightarrow 3) = 3$$

$$(2 < 1 \rightarrow \frac{0}{0}, T \rightarrow 3) = 3$$

$$(2 < 1 \rightarrow 3, T \rightarrow \frac{0}{0}) = \textit{undefined}$$

$$(2 < 1 \rightarrow 3, 4 < 1 \rightarrow 1) =$$

Wyrażenia warunkowe

Przykłady:

$$(2 < 1 \rightarrow 4, T \rightarrow 3) = 3$$

$$(2 < 1 \rightarrow \frac{0}{0}, T \rightarrow 3) = 3$$

$$(2 < 1 \rightarrow 3, T \rightarrow \frac{0}{0}) = \textit{undefined}$$

$$(2 < 1 \rightarrow 3, 4 < 1 \rightarrow 1) = \textit{undefined}$$

Wyrażenia warunkowe

Wyrażenia warunkowe pozwalają na eleganckie zapisywanie funkcji:

Wyrażenia warunkowe

Wyrażenia warunkowe pozwalają na eleganckie zapisywanie funkcji:

$$|x| = (x < 0 \rightarrow -x, T \rightarrow x)$$

Wyrażenia warunkowe

Wyrażenia warunkowe pozwalają na eleganckie zapisywanie funkcji:

$$|x| = (x < 0 \rightarrow -x, T \rightarrow x)$$

$$\text{sgn}(x) = (x < 0 \rightarrow -1, x = 0 \rightarrow 0, T \rightarrow 1)$$

Funkcje rekurencyjne

Bardzo zwięzły staje się też zapis funkcji rekurencyjnych:

Funkcje rekurencyjne

Bardzo zwięzły staje się też zapis funkcji rekurencyjnych:

$$n! = (n = 0 \rightarrow 1, T \rightarrow n \cdot (n - 1)!)$$

Funkcje rekurencyjne

Bardzo zwięzły staje się też zapis funkcji rekurencyjnych:

$$n! = (n = 0 \rightarrow 1, T \rightarrow n \cdot (n - 1)!)$$

$$\begin{aligned} \gcd(m, n) &= (m > n \rightarrow \gcd(n, m), \\ &\quad \text{rem}(n, m) = 0 \rightarrow m, \\ &\quad T \rightarrow \gcd(\text{rem}(n, m), m)) \end{aligned}$$

There is no guarantee that the computation determined by a recursive definition will ever terminate and, for example, an attempt to compute $n!$ from our definition will only succeed if n is a non-negative integer. If the computation does not terminate, the function must be regarded as undefined for the given arguments.

Spójniki logiczne

Spójniki logiczne

$$p \wedge q = (p \rightarrow q, T \rightarrow F)$$

$$p \vee q = (p \rightarrow T, T \rightarrow q)$$

$$\sim p = (p \rightarrow F, T \rightarrow T)$$

$$p \Rightarrow q = (p \rightarrow q, T \rightarrow T)$$

It is readily seen that the right-hand sides of the equations have the correct truth tables. If we consider situations in which p or q may be undefined, the connectives \wedge and \vee are seen to be noncommutative. For example if p is false and q is undefined, we see that according to the definitions given above $p \wedge q$ is false, but $q \wedge p$ is undefined. For our applications this noncommutativity is desirable, since $p \wedge q$ is computed by first computing p , and if p is false q is not computed. If the computation for p does not terminate, we never get around to computing q .

Rysunek: Ewaluacja leniwa?

